

Latvijas Republika

TALSU NOVADA PAŠVALDĪBA

Nodokļu maksātāja reģistrācijas Nr.90009113532
Kareivju iela 7, Talsi, Talsu nov., LV-3201, tālr. 63232110, fakss 63232130,
e-pasts pasts@talsi.lv

ILGTSPĒJĪGAS VIDES ATTĪSTĪBAS KOMISIJAS SĒDES PROTOKOLS

Talsos

2023. gada 21. aprīlī

Nr. 3

Sēdi atklāj plkst. 10.00

Sēdi vada:

Ilgtspējīgas vides attīstības komisijas priekšsēdētājs Emīls Gulbis

Sēdi protokolē:

Dokumentu pārvaldības nodaļas lietvede Sarmīte Tālberga

Sēdē piedalās:

Ilgtspējīgas vides attīstības komisijas priekšsēdētāja vietniece Jana Jākobsone

Ilgtspējīgas vides attīstības komisijas loceklis Andis Alksniņš

Ilgtspējīgas vides attīstības komisijas loceklis Jānis Bērziņš

Ilgtspējīgas vides attīstības komisijas locekle Jolanta Derkevica-Pilskunga

Ilgtspējīgas vides attīstības komisijas locekle Indra Kļaviņa

Ilgtspējīgas vides attīstības komisijas loceklis Uldis Jaunzems-Pētersons

Ilgtspējīgas vides attīstības komisijas locekle Daiga Veinberga

Ilgtspējīgas vides attīstības komisijas locekle Indra Ozoliņa

Dokumentu pārvaldības nodaļas lietvede Sarmīte Tālberga

Domes priekšsēdētāja vietnieks tautsaimniecības jautājumos Lauris Pīlēģis

Talsu novada pašvaldības izpilddirektors Ivars Haselbaums

Izpilddirektora vietniece administratīvajos un finanšu jautājumos Ieva Krēķe

Sabiedrisko attiecību un mārketinga nodaļas vadītāja Inita Fedko

Attīstības plānošanas un projektu vadības nodaļas Plānošanas daļas vadītājs Lauris Laicāns

SIA "Balta istaba. Arhitekti." arhitekte Ilze Rukmane-Poča

Veloparku dizainers Gusts Ošmucnieks

SIA "We Build Parks" pārstāvis Artjoms Smirnovs

Talsu novada domes deputāts Gundars Sebris

Talsu Komersantu Klubs pārstāvis Uģis Lauzējs

Nikola Jākobsone

Rolands Brālis

Aiva Daukša

Komisijas sēdes vadītājs E.Gulbis iepazīstina klātesošos ar darba kārtību.

Darba kārtība:

1. Par Vilkmuižas ezera teritorijas, Talsos, attīstības koncepciju.
2. Par Talsu novada teritorijas plānojuma izstrādi.
3. Par Talsu tirgus teritorijas labiekārtošanu.
4. Par bērnu laukuma Brīvības ielā 24, Talsos projekta virzību.

1.Par Vilkmuižas ezera teritorijas, Talsos, attīstības koncepciju

I.Rukmane-Poča informē par apstādījumu un labiekārtojuma koncepciju ap Vilkmuižas ezeru Talsos, informējot par vēsturisko vietas izpēti, esošo situāciju un plānoto koncepciju.

Projektējamā teritorijā ietilpst trīs zemes vienības – Vilkmuižas ezera apkārtnē, Ezera iela 4 un Kareivju iela 18. Tā sastāv gan no līdzeniem laukiem, gan ūdenstilpnes, kā arī daudzveidīga reljefa. Teritorijas galvenais apskates un piesaistes objekts ir Vilkmuižas ezers, kas kalpo gan kā ainaviska ūdenstilpne, gan vieta, kur vasarā atpūšas pilsētas iedzīvotāji, makšķernieki un sportisti, aktīva dzīvesveida cienītāji.

Esošā teritorija ap Vilkmuižas ezeru ir plaša un daudzveidīga. Tā atrodas pašā Talsu pilsētas centrā un ap to tuvā apkārtnē ir izvietoti dažādi sociāli un kultūrvēsturiski objekti, piemēram, Talsu sporta nams, pašvaldības administrācijas ēkas, dažādas izglītības iestādes, tirgus un naktsmītnes.

Ezera Rietumu pusē augošie koki un citi augi veido šai apkaimei īpašu mierpilnu auru. Esošā Vilkmuižas pusmuižas ēka būtu jāatjauno, pašlaik tā nav uzskatāma par apskates objektu, bet nākotnē šo ēku vai daļu no tās būtu iespējams restaurēt/pārbūvēt un “atdzīvināt” no jauna. Tāpat būtu iespējams rekonstruēt pie paša Vilkmuižas ezera atrodošo Stērķelfabrikas ēku, attīstot tur viesnīcas funkciju. Teritorijā ir esoši labiekārtojuma elementi - trenāžieri un bērnu laukums. Trenāžierus paredzēts demontēt un pārcelt uz citu vietu ārpus projektējamās teritorijas, savukārt bērnu laukumu paredzēts pārbūvēt, iekļaujot to kopējā teritorijas attīstības vīzijā un stilistikā.

Attīstot šo teritoriju, jāņem vērā Talsu pakalnu ainava un skatu punkti, no kuriem paveras vislabākie skati uz Vilkmuižas ezeru un tā apkārtni. Viens no šādiem skatu punktiem noteikti ir Dzirnavaļkalns, no kura vislabāk redz teritorijas centrālo daļu, kur šobrīd atrodas līdzena pļava.

Visplašāko skatu uz teritoriju noteikti sniedz skats no Krievragkalna puses, kur nākotnē būtu redzama visa ezera ainava ar tam pieguļošajām takām, peldvietām un atpūtas vietām. No Vilkmuižas kalna skats vairāk būtu vērsts uz pašu ezeru un jau iepriekš pieminēto parku. Ainaviski svarīgs skatu punkts ir no Talsu pamatskolas puses pāri izkoptajam parkam. Arī pats ezers, izmantojot īpašas peldošas pontonlaipas, kļūtu gan par labu atpūtas vietu, gan skatupunktu uz pilsētu. Pašlaik Vilkmuižas ezera un tā apkārtējās teritorijas galvenā lietotāju grupa ir gājēji un velobraucēji.

Koncepcijas idejiskā attīstības vīzija meklējama sajūtās, ko rada šīs teritorijas ainaviskā vide – pats Talsu centrs - pilsētas sirds, kas ir ļoti būtisks priekšnoteikums visai perspektīvajai koncepcijai.

Otrs nosacījums ir vēsture, kas apvij Vilkmuižas ezeru, kas vairākos gadsimtos iezīmē nāves tēmu. Tāpēc jaunā koncepcija iezīmē – dzīvi (prieku, kopā būšanu, sportu un atpūtu).

Trešais nosacījums ir teritorijas esošā kompozīcija – deviņi Talsu pakalni, no kuriem paveras skats uz Talsiem un arī uz šo teritoriju – tas ir kā Talsu simbols, ko akcentē deviņas mākslinieces Lienas Mackus “vilku skulptūras”, kas izvietotas piecās vietās teritorijā un papildina tā māksliniecisko kompozīciju un rada vietzīmes.

“Aktīvās atpūtas un sporta zona” – paredzēta teritorijas D daļā, kas ir koncepcijas centrālā daļa. Tajā paredzētas šādas funkcijas - info centrs, pastaigu dārzi ar dažādiem labiekārtojuma elementiem, kafejnīcas zona, skatuve, kalna nogāze ar skatītāju vietām, skulptūru vietas, strūklaka, velo parks, skeitparks, kalnu velotrase, bērnu laukums. Caur teritorijas centru ved

aktīvs un kopīgi izmantots gājēju un velosipēdu ceļš, kas savieno apkārtējās funkcionālās zonas ar esošajiem stratēģiskajiem gājēju un velo celiņiem Talsu pilsētā. Ezera D gals veido daudzfunkcionālu publiski pieejamu ūdensmalu, kur atrodas kafējnīca, gan info centrs ar inventāra nomas punkta apjomu. Bērnu laukuma kompozicionālais un idejiskais risinājums veidots, izmantojot Talsu ezera, Vilkmuižas ezera un Ābeļezera kontūras. Šīs trīs formas rada loģisku dalījumu starp dažādām vecuma grupām, iezīmējot arī tēmas konkrētajām zonām rotaļu laukumā. Kopīgā tēma rotaļu laukumam ir daba un ūdens, kas tematiski saistās ar Vilkmuižas ezeru. Talsu ezera zona, kas jau uzbūvēta ir veidota mazākajai vecuma grupai. Vilkmuižas ezera zona paredzēta vecuma grupai no 4-10 gadiem un Ābeļezera zona veidota gan kā vides objekts, milzīga zara formā, gan kā aktivitāte pusaudžiem vai pieaugušajiem. Visā šajā zonā apstādījumiem veidots reprezentatīvāks un vizuāli izteiksmīgāks efekts.

“Vēstures un piekrastes atpūtas taku zona” - šo zonu nosaka esošā Vilkmuižas ezera A un ZA daļas piekraste, ar tā iespējamo nosaukuma radītāju un vienu no ūdensmalas ainavas dominantēm - vilkvāļīti. Dodoties pastaigā gar ezera krastu, tiek dota iespēja izvēlēties vairākus ceļus - galveno taku ar grants segumu, kas piemērots salīdzinoši ātrākai kustībai vai alternatīvos, mazos ceļus/lokus ar atsevišķām aktivitāšu "kabatām". Tie noved nost no galvenās takas un paredzēti netraucētai atpūtai, mierīgām pastaigām un dabas izziņai, vērošanai. Šie ceļi veidoti no koka dēļu seguma, pārmitrajās vietās izmantojot balstiem koka vai skrūvpāļus, neradot apdraudējumu esošajam piekrastes biotopam un reizē saglabājot niedru apauguma vizuālo efektu un iespēju "paslēpties" tajās. Taku risinājumos ievērtētas arī plūdmaiņas.

Ūdensmala veidota dabiska – praktiski nemainot krastmalas veģetāciju – pēc iespējas saglabājot un tikai vietumis papildinot to ar košākiem apstādījumiem vai atjaunojot būvniecības laikā bojātos. Divās vietās plānotas pludmales zonas, veidojot smilšainu krastmalu. Tāpat gar ezeru paredzēta arī velo taka ar koka velotrasī.

“Izzinošā / zaļā parka zona” – ezera R daļas ainavu telpa vēsturiskajā parkā – pagājušā gadsimta 20. – 30. gados veidotie Talsu pamatskolas teritorijas apstādījumi un labiekārtojums. Tiek saglabāta vēsturiskā plānojuma kompozīcija – apstādījumu un celiņu struktūra, koku rindas un alejas, dekoratīvo krūmu grupas. Visā parkā būtiskas strukturālas izmaiņas netiek plānotas. Teritoriju paredzēts labiekārtot un tajā izvietot dažādus izglītojošus metāla augu elementus, izzinošas dzīvnieku un putnu skulptūras, kā arī skaņu objektus.

Tiek diskutēts par Vilkmuižas ezera teritorijas, Talsos, attīstības koncepciju un tā realizāciju un sasaisti ar vecpilsētas dzīvināšanu.

J.Bērziņš norāda, ka nepieciešama Vilkmuižas ezera stratēģija, kas precizētu projekta attīstību pa kārtām, kur būtu klāt provizorisks budžets, kā arī aptuvenā tāme, būvniecības grafiks ar ieguldījumiem pa gadiem. Tālāk būtu konceptuāli darba uzdevumi katrai kārtai, lai realizācijas brīdī būtu skaidras prasības no koncepcijas izstrādātāja, kas ir obligāti jāparedz būvprojektā. Tam jābūt kopā ar kultūras un mākslas programmu, jo šī ir teritorijas iedzīvināšana un ir jādomā par mārketinga stratēģiju. Pēdējie ir apsaimniekošanas noteikumi. Obligāti nepieciešama stratēģiska rīcība. Jāsaprot kādas ir pašvaldības iespējas šo realizēt, jāprecizē konkrētās būvniecības kārtas. Izsaka priekšlikumu, piesaistīt katrai no kārtām ģenerālpilānu, kas iezīmē tikai attiecīgo kārtu, lai pēc tam Attīstības un projektu vadības nodaļai būtu vieglāk plānot darbus uz šo realizēt.

Komisija rekomendē:

1. Pieaicinot koncepcijas autoru, pašvaldībai izveidot stratēģiju, koncepcijas īstenošanas laika, finanšu, atbildīgo par rīcībām un darbību grafiku.
2. Izstrādāt Vilkmuižas ezera attīstības stratēģiju, kurā detalizēti tiek apskatīti Vilkmuižas ezera attīstības koncepcijas risinājumi. Stratēģijā precizēt: plānotās būvniecības kārtas un konceptuālus projektēšanas uzdevumus katrai kārtai. Konceptuālajiem projektēšanas uzdevumiem jāiekļauj informācija un prasības, kas balstītas Vilkmuižas ezera koncepcijā; Precizēt veicamās darbības, kas nepieciešamas koncepcijas realizēšanai, iekļaujot

projektēšanu, būvniecību, sabiedrības līdzdalības pasākumus un sabiedrības informēšanas pasākumus un stratēģiju; Izstrādāt indikatīvu ietekmes uz pašvaldības budžetu novērtējumu, norādot nepieciešamo finansējuma daudzumu atbilstošām būvniecības kārtām un identificētajiem pasākumiem;

3. Veikt regulāru Vilkmuižas ezera ūdens monitoringu, analīzes – vairākas reizes gadā un veidot potenciālo peldvietai pozitīvu publicitāti.
4. Veidot vilku skulptūras kā pasaku tēlus, bērnišķīgākus, jautrākus, tos sasaistīt ar digitālu spēli izmantojot QR kodu, skaidrojot tēlu mērķi un ideju sabiedrībai, kā arī izvērtējot projektu realizācijas kārtas un prioritātes.
5. Jāizvērtē finansiāli skulptūru izvietošana, ievērojot koncepcijas budžeta rāmi. Lai arī ārtelpas māksla ir nepieciešama un atbalstāma, vilku bronzas skulptūru izmaksas būs ļoti lielas.
6. Aicināt līdzdarboties un veidot komunikāciju ar sabiedrību, uzņēmējiem, biedrībām. Informēt sabiedrību par mākslas objektiem.
7. Koncepcijas ieviešanai aicina iesaistīt dažādas biedrības, organizācijas utt.
8. Pie darba uzdevumu izveides un projektēšanas laikā iesaistīt koncepcijas izstrādātāju, kas saskaņo projektā izstrādātos risinājumus.

Komisija nolemj:

Saistībā ar pašvaldības vadības lūgumu, vērtēt iespējamās koncepcijas risinājumus, iesakot to realizāciju prioritātes un secību kādā no nākošās komisijas sēdēm.

Komisija iesaka pakārtoti šim jautājumam:

1. Veikt Talsu pilsētas visu publiskās mākslas objektu inventarizāciju un vērtēt to pārklājumu, stāvokli pilsētā.
2. Tā kā šī koncepcija aptver vairākus Talsu pakalnus, tad veikt vēl 2 koncepcijas, kas ģeogrāfiski aptvertu vairākus Talsu pakalnus, lai to attīstība būtu vienota, pārdomāta un īstenota dažādos, saistītos projektos. Iespējamās teritorijas – Stendes ielas rotācijas apļa apkārtnes teritorija, Talsu ģimnāzijas priekšpagalms, Leču kalns kopā ar Ķēniņkalnu, otra – Pilskalns, Dendroloģiskais parks un Saules kalns, kā arī Dzirnalkalna teritoriju un Ezera, un Pilsētas laukumu teritorijas piesaistot tās Vilkmuižas ezera koncepcijai. Vai citās robežās, bet risinot kopējus apgabalus, kā šajā koncepcijā. Iesaka pašvaldībai gadā izstrādāt vienu šādu koncepciju.

2.Par Talsu novada teritorijas plānojuma izstrādi

L.Laicāns informē par teritorijas plānojumiem un plānojuma dokumentu izstrādes procesu, par ciemu un pilsētu robežām. Jautā komisijas viedokli par teritorijas funkcionālajām zonām, kuras plašināt un kuras samazināt.

Komisija rekomendē:

1. Komunicēt ar sabiedrību par esošo novada teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu ievērošanu, kā arī plānotā procesa izstrādes laika grafiku un sabiedrības iespējam iesaistīties.
2. Veikt Talsu novada pilsētu vecpilsētu kultūrvēsturisko inventarizāciju, lai līdz teritorijas plānojuma apstiprināšanai tiktu iekļauta aktuāla informācija par vecpilsētu vērtībām, to zonām un saglabāšanas noteikumiem.
3. Veikt ciemu un pilsētu robežu pārskatīšanu, kas ir balstīta datos un esošās situācijas telpiskajā analīzē. Iepazīstināt IVAK ar priekšlikumiem par konkrēto apdzīvoto vietu robežu maiņu.

4. Izvērtēt spēkā esošo TP (teritorijas plānojumu) funkcionālo zonu sastāvu un sniegt priekšlikumus par jauno TP funkcionālo zonu un to apakšzonu sarakstu, ņemot vērā spēkā esošo TP funkcionālo zonu atšķirības un kopīgās niansas.
5. Turpmākajās IVAK sēdēs ziņot par TP un ar to saistīto tematisko plānojumu izstrādes gaitu un piedāvātajiem risinājumiem.

Komisija lūdz:

sagatavot un iesniegt komisijai informāciju par pašvaldības īpašumiem Talsu pilsētā, kas noteikti veicinātu komisijas ieteikumu pamatotību, piemēram, saistībā ar daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku zonām un citu plānoto funkcionālo izmantošanu pašvaldības zemēs.

3.Par Talsu tirgus teritorijas labiekārtošanu

I.Haselbaums informē par Talsu tirgus ēkas un teritorijas labiekārtošanas procesu, plānotajiem darbiem un plānoto atklāšanas laiku.

Komisija rekomendē:

1. Ar jautājumu iesaistītajām personām atkārtoti izskatīt IVAK šī gada 10.marta sēdes protokola 2.jautājuma rekomendācijām un tās pielietot darbā.

4.Par bērnu laukuma Brīvības ielā 24, Talsos, projekta virzību

Informatīvās daļas jautājums netiek izskatīts, jo ziņotājs atrodas attaisnotā prombūtnē.

Sēde slēgta plkst. 15.28.

Komisijas priekšsēdētājs	E. Gulbis
Komisijas priekšsēdētāja vietniece	J. Jākobsone
Komisijas loceklis	A. Alksniņš
Komisijas loceklis	J. Bērziņš
Komisijas locekle	D. Veinberga
Komisijas locekle	I. Kļaviņa
Komisijas locekle	I. Ozoliņa
Komisijas locekle	J. Derkevica-Pilskunga
Komisijas loceklis	U.Jaunzems-Pētersons
Protokolētāja	S. Tālberga